

	<p>строительстве. Книга 1. Основы технологического проектирования: Учебник.-М.: Изд-во ABC, 2016.-44 с.</p> <p>2. Ершов М.Н., Лапидус А.А., Теличенко В. И. Технологические процессы в строительстве. Книга 2. Технологические процессы переработки грунта: Учебник.-М.: Изд-во ABC, 2016.-112 с.</p> <p>3. Ершов М.Н., Лапидус А.А., Теличенко В. И. Технологические процессы в строительстве. Книга . Технологические процессы устройства фундаментов, Устройство свайных фундаментов: Учебник.-М.: Изд-во ABC, 2016.-56 с.</p> <p>4. Ершов М.Н., Лапидус А.А., Теличенко В. И. Технологические процессы в строительстве. Книга 4. Технологические процессы каменной кладки: Учебник.-М.: Изд-во ABC, 2016.-52 с.</p> <p>5. Ершов М.Н., Лапидус А.А., Теличенко В. И. Технологические процессы в строительстве. Книга 6. Монтаж строительных конструкций: Учебник.-М.: Изд-во ABC, 2016.-104 с.</p> <p>6. Ершов М.Н., Лапидус А.А., Теличенко В. И. Технологические процессы в строительстве. Книга 7. Производство кровельных работ и устройство защитных покрытий: Учебник.-М.: Изд-во ABC, 2016.-64 с.</p>
	<p>Axborot manbaalari</p> <p>1. www.gov.uz - Ўзбекистон Республикаси хукумат портали.</p> <p>2. www.lex.uz – Ўзбекистон Республикаси Конун Хужжатлари маълумотлари миллий базаси.</p> <p>3. matio:info@qurilish-lizing.uz www.minstroy.uz</p>
6.	Namangan muhandislik-qurilish institutining 202__ yil “___” ____ dagi -sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.
7.	<p>Fan/modul uchun ma'sullar:</p> <p>A.Rahimov - NamMQI, "Bino va inshootlar qurilishi" kafedrasi professori, texnika fanlari nomzodi</p> <p>B.Mamadov - NamMQI, "Bino va inshootlar qurilishi" kafedrasi o'qituvchisi</p> <p>M.Xamdamova - NamMQI, "Bino va inshootlar qurilishi" kafedrasi stajyor o'qituvchisi</p>
8.	<p>N.R.Xodjiev- NamMQI, "Bino va inshootlar qurilishi" kafedrasi dotsenti, texnika fanlari nomzodi</p> <p>N.A.Asadov-Jizzax politexnika instituti "Bino va inshootlar qurilishi" kafedrasi mudiri, texnika fanlari nomzodi, professor</p>

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

BINO VA INSHOOTLARNI BARPO ETISH TEXNOLOGIYASI
fanining
ISHCHI O'QUV DASTURI
Sirtqi bo'lim

Bilim sohasi:	700000 – Ishlab chiqarish texnik soha
Ta'lif sohasi:	730000 – Arxitektura va qurilish
Ta'lif yo'naliishi:	60730300 – Qurilish (bino va inshootlarni loyihalash, qurish)

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestrlar	ECTS - Kreditlar
Qurmash2404	2024-2025	4	4
Fan/modul turi	Ta'lif tili	Haftadagi dars soatlari	
tanlov	O'zbek	4	

1. Fanning nomi

Auditoriya	Mustaqil	Jami
mashg'ulotlari	ta'lif (soat)	yuklama
(soat)		

Bin ova inshootlarni barpo etish texnologiyasi	Ma'ruza -8 Amaliy -8	104	120
--	-------------------------	-----	-----

I. Fanning mazmuni

«Qurilish jarayonlari texnologiyasi» fanini o'qitishdan ko'zda tutiladigan asosiy maqsad, talabalarga bino va inshootlarni tiklashda bajariladigan jarayonlar to'g'risida ma'lumot berish, ishlarni bajarish usullarini, mehnatni ilmiy tashkil etish uchun ishlab chiqiladigan texnologik xaritalarni tuzishni o'rgatishdan iborat.

Talabalarni mashg'ulotlar davomida qurilish jarayonlarini bajarishning sanoatlashgan texnologiyasi, ish jarayonlarini loyihalashning tarkibi va mohiyati bilan tanishtirish; texnologik vazifalarni mustaqil ravishda qo'yish va hal etish borasida ularda ma'lum bilim va ko'nigma xosil qilishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Fanlardan o'tiladigan mavzular va ular bo'yicha mashg'ulot turlariga ajratilgan taqsimoti

I-Modul. Texnologik loyihalash. Maydonni qurilishga tayyorlash.

1-mavzu: Qurilish jarayonlarini variantlab loyihalash. Qurilishning potok uslubi.

Mehnattalablik va jarayonlar davomiyligi. Ishlarni bajarish variantlarini ijtisodiy jihatdan baholash. Qurilish jarayonlarining bajarilishini tashkil etilishining ketma-ketlik, parallelilik va potok uslublari. Potok turlari

*2-mavzu: Maydonni qurilishga tayyorlash. Geodezik rejalah asosini yaratish.

Maydonni tozalash, yuza va grunt suvlarni oqchirish. Ochiq va yopiq drenajlar vositasida grunt suvleri sathini pasaytirish. Qurilish to'ri va qizil chiziq. Qurilish to'ri joyga ko'chirish. Qurilish to'ri va qizil chiziq yordamida binoning asosiy o'qlarini joyga ko'chirish.

II-Modul. Beton va temir-beton ishlari.

3-mavzu: Beton va temir-beton ishlari.

Opalubkalarining turlari va ishlatalishi. Armaturalarni tayyorlash va montaj qilish. Beton va temir-beton ishlari to'g'risida umumiy ma'lumotlar. Opalubkalarining turlari: ajratib qayta qo'yiladigan, ko'tarib qayta qo'yiladigan, g'ildiriladigan, sirpanuvchi, damlanadigan va ajratib olimmaydigan opalubkalar. Temir-beton konstruksiyalarda

ishlatiladigan armaturalarning turlari. Zo'riqtirilmagan armaturalarni tayyorlash va montaj qilish.

*4-mavzu: Beton qorishmasini tayyorlash, tashish, joylashtirish va zichlash.

Beton qorishmasini tayyorlash usullari. Beton qorishmasini tashishda foydalaniladigan mashina va mexanizmlar. Ishchi choklarini hosil qilish. Beton qorishmasini zichlash usullari

*5-mavzu: Konstruksiyalarni betonlash texnologiyasi. Betonlashning maxsus usullari.

Pol va poydevorlarni, ustunlarni betonlash. Devor va parda devorlarni, to'sin va yopma plitalarni, arkalarni betonlash. Qorishmani bosim bilan sochish va ajratilgan betonlash usuli. Suv ostida betonlash ishlarni bajarish usullari: tik ko'tariluvchi quvurlar usuli, ko'tariluvchi qorishma usuli, shibalash usuli, beton qorishmasini qoplarda joylashtirish usuli

*6-mavzu: Ekstremal sharoitlarda beton ishlarni bajarishning o'ziga hos jihatlari. Qish sharoitida beton ishlarni bajarish.

Qish sharoiti to'g'risida umumiy ma'lumot. Manfiy haroratning ishlar texnologiyasi va tashkil etilishiga ta'siri. Qish sharoitida betonlash usullari: termos usuli, kimyoiy qo'shimchalaridan foydalanish. betonni sun'iy qizdirish.

*7-Mavzu: Quruq-issiq iqlim sharoitida beton ishlarni bajarish.

Quruq-issiq iqlim to'g'risida umumiy ma'lumot. Beton qorishmasini tayyorlash va tashish. Beton qarovi. Beton ishlarni bajarishda xavfsizlik texnikasi.

III-Modul. Qurilish konstruksiyalari montaji.

8-mavzu: Qurilish konstruksiyalari montaji. Montaj uslublari va usullari.

Konstruksiylar montajidagi tayyorgarlik va asosiy jarayonlar. Montaj uslublari: kichik elementli montaj, elementlab montaj qilish, bloklab montaj qilish, ajratilgan uslub, kompleks uslub, aralash uslub. Montaj usullari: ustidan o'stirish, ostidan o'stirish, aylantirish, sirpantirib aylantirish, g'ildiratish, tik ko'tarish.

*9-mavzu: Montaj mashinalarini tanlash. Minorali kranlarni tanlash.

Montaj mashinalarining turlari: qo'zg'almas kranlar, o'zi yurar strelali kranlar, minorali kranlar, chorpoyasimon kranlar, massus kranlar va ko'targichlar, havo kranlari. Minorali kranning zaruriy texnik parametrlarini hisoblash. Kranning tipi va markasini tanlash

*10-mavzu: O'zi yurar strelali kranlarni tanlash.

O'zi yurar strelali kranning zaruriy texnik parametrlarini hisoblash. Kranning tipi va markasini tanlash

*11-mavzu: Bir qavatlari sanoat binolari montajida qo'llanadigan uslublar.

Poydevor montaji. Ustun montaji. Kran osti to'sini montaji. Ferma va tom yopma plitasi montaji. Devor panelini o'rnatish

*12-mavzu: Ko'p qavatlari temir-beton karkasli binolar montaji.

Montaj qilinadigan binoni qamralma va yaruslarga bo'lish. Gorizontal montaj

sxemasi. Vertikal montaj sxemasi

*13-mavzu: Yirik blokli, yirik panelli va hajmiy-blokli binolar montaji.

Metall va yog'och konstruksiyalar montaji.

Yirik blokli binolar montaji. Yirik panelli binolar montaji. Hajmiy-blokli binolar montaji. Metall konstruksiyalar montajining o'ziga xos jihatlari. Loyiha belgisiga yig'ish va avvaldan yig'ilgan inshootni loyiha joyiga o'rnatish usullari. Yirik blokli montajning konveyer usuli. Yog'och konstruksiyalar montajining o'ziga xos jihatlari.

IV- Modul. Pardozlash ishlari

14-mavzu: Pardozlash ishlari. Oyna solish ishlari. Suvoq ishlari. Koshinlash ishlari.

Oyna solishda ishlataladigan materiallar. Oyna solish ishlarini bajarish. Suvoqlarning turlari. Suvoq ishlarini bajarish tartibi. Koshinlash materiallarining turlari. Plitkasimon materiallar bilan koshinlash. Varaqli materiallar bilan koshinlash

*15-mavzu: Bo'yash ishlari. Gul qog'oz yopishtirish ishlari. Pol qoplamarini xosil qilish ishlari

Ishlatiladigan materiallar. Yuzalarni bo'yashga tayyorlash. Yuzalarni bo'yash. Devorga gul qog'oz yopishtirish. Pol qoplamarini xosil qilish jarayonining tarkibi. Yaxlit qoplamali pollarni xosil qilish. Donador va o'rama materialli pollarni xosil qilish

**"Qurilish jarayonlari texnologiyasi" fani bo'yicha
ma'ruza mashg'ulotlarning kalendar tematik rejasি**

Nº	Ma'ruza mashg'uloti mavzulari	Ajratil gan soat
1	Qurilish jarayonlarini variantlab loyihalash. Qurilishning potok uslubi.	2
2	Beton va temir-beton ishlari.	2
3	Qurilish konstruksiyalarini montaji. Montaj uslublari va usullari.	2
4	Pardozlash ishlari. Oyna solish ishlari. Suvoq ishlari. Koshinlash ishlari	2
Jami		8

Izoh: : * bilan belgilangan mavzular yuzasidan talabalar mustaqil o'zlashtiradilar va nazorat topshirig'i sifatida maket. model. yasaydi yoki slayd ko'rinishida topshiradilar

III. Amaliy mashg'ulotlar buyicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar Qurilish jarayonlari texnologiyasi fanini o'qitishga mos jinoxlar. maxsus stol-stullar. plakatlar yoki maketlar. planshetlar. shuningdek. multimedya qurilmalari bilan jinoxlangan auditoriyada bir akademik kichik guruxlarga bo'lingan holda professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar ko'rgazmali. faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi. mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1- mavzu: Montaj ishlari hajmini hisoblash va montaj moslamalarini tanlash

*2- mavzu: Montaj ishlari hajmini hisoblash va montaj moslamalarini tanlash

3- mavzu: Bir qavatli binolar montaji uchun o'zi yurar strelali kranlarni tanlash.

*4- mavzu: Ko'p qavatli binolar montaji uchun minorali kranlarni tanlash

5- mavzu: Montaj kranlarining ish unumдорligini hisoblash

*6- mavzu: Montaj ishlari uchun mehnat sarfi va ish haqi xisobi jadvalini tuzish

*7-mavzu: avzu: Montaj variantlarini texnik-iqtisodiy ko'rsatkichlari bo'yicha taqqoslash

8- mavzu: Qurilish konstruksiyalarini tashib keltirish uchun zarur bo'lgan transport vositalarini tanlash

*9- mavzu: Montaj ishlari uchun texnologik xisob jadvalini tuzish.

*10- mavzu: Montaj ishlari uchun chiziqli grafik qurish

*11- mavzu: Montaj ishlari uchun chiziqli grafik qurish

*12- mavzu: Tom ishlari uchun mehnat sarfi hisobi jadvalini tuzish

*13- mavzu: Suvoq ishlari uchun mehnat sarfi hisobi jadvalini tuzish

*14- mavzu: Bo'yash ishlari uchun mehnat sarfi hisobi jadvalini tuzish

*15- mavzu: Pol ishlari uchun mehnat sarfi hisobi jadvalini tuzish

**"Qurilish jarayonlari texnologiyasi" fani bo'yicha
amaliy mashg'ulotlarning kalendar tematik rejasи**

Nº	Amaliy mashg'ulot mavzulari	Ajratil gan soat
1	Montaj ishlari hajmini hisoblash va montaj moslamalarini tanlash	2
2	Bir qavatli binolar montaji uchun o'zi yurar strelali kranlarni tanlash.	2
3	Montaj kranlarining ish unumдорligini hisoblash	2
4	Qurilish konstruksiyalarini tashib keltirish uchun zarur bo'lgan transport vositalarini tanlash	2
Jami		8

Izoh: : * bilan belgilangan mavzular yuzasidan talabalar mustaqil o'zlashtiradilar va nazorat topshirig'i sifatida maket. model. yasaydi yoki slayd ko'rinishida topshiradilar

IV. Mustaqil ta'lim uchun topshiriqlar

Talaba ushbu fan bo'yicha o'qituvchi raxbarligida olgan bilimlarini. o'quv va amaliy ko'nikmalarni auditoriyada amalga oshirishi zarur bo'lgan vazifalarni mustaqil bajarish jarayonida mustaxkamlaydi.

Mustaqil ishlarni tashkil etishning mazmuni: talabalar mustaqil ishlari mavzulari kelgusida bajariladigan kurs ishi va bitiruv malakaviy ishlari mavzulari bilan uzyvligida bajariladi. Mustaqil ishlar berilgan mavzular bo'yicha taqdimot,

	<p>ishlanma, maket va loyiha ko'rinishida bajarilishi mumkin. Talabalar quyidagi mavzular bo'yicha mustaqil ta'lif topshiriqlarini bajaradilar.</p> <ol style="list-style-type: none"> Maydonni qurilishga tayyorlash. Bino va inshootlarni tiklash aniqligini geodezik vositalar yordamida ta'minlash ishlanmasi Opalubkalarning turlari va ishlatalishi. Armaturnalarni tayyorlash va montaj qilish taqdimoti Beton qorishmasini tayyorlash, tashish, joylashtirish va zichlash taqdimoti Betonlashning maxsus usullari taqdimoti Qish sharoitida beton ishlarini bajarishning o'ziga hos jihatlari taqdimoti Quruq-issiq iqlim sharoitida beton ishlarini bajarishning o'ziga hos jihatlari taqdimoti Bin ova inshootlar konstruksiyalari montajining uslub va usullari taqdimoti Montaj mashinalarini tanlash ishlanmasi O'ziyurar strelali kranlarni tanlash ishlanmasi Bir qavatli temir-beton karkasli sanoat binolari montaji taqdimoti <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha mustaqil ta'lif topshiriqlarini talabalar tomonidan tayyorlashda professor-o'qituvchi bilan maslaxatlashishi hamda taqdim qilishi tavsiya etiladi</p>
3.	<p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <ul style="list-style-type: none"> Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: qurilishda mexanizasiyalashgan darajasini oshirishning asosiy yo'naliishlari. Qurilish jarayonlari texnologiyasi foydalanishda xavfsizlik texnikasi talablari. qurilish mashinalarining mexanizmlarini xisoblash ko'nikmalarga ega bo'lish; To'plangan ma'lumotlarni tahlil qilishi va undan usullarini amalda qo'llash malakalariga ega bo'lish kerak;
4.	<p>VI. Ta'lif texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy siklash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishslash; taqdimotlarni qilish; individual loyiҳalar; jamoa bo'lib ishslash va himoya qilish uchun loyiҳalar. <p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish hamda kafedra tomonidan tuzilgan komissiya oldida himoya qilish oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test topshirish.</p> <p>Fandan talabalarni baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirining 2018-yil 9-avgustdaggi 19-2018-sod buyrug'i bilan</p>

	<p>tasdiqlangan "Oliy ta'lif muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi NIZOM asosida amalga oshiriladi.</p> $OB = \frac{NT + M + A + MT}{4} \geq 3$ <p>OB-Oraliq baholash. Bunda talabalar yakuniy nazoratgacha hamma mashg'ulotlar va mustaqil ta'lifdan olgan baholari umumlashtiriladi.</p> <p>NT-Nazorat topshiriqlari Bunda talabalar mustaqil o'zlashtirilishi kerak bo'lgan mavzular bo'yicha ma'ruza, amaliy, tajriba ishlari bo'yicha topshiriqlarni bajaradi</p> <p>M-Ma'ruza mashg'uloti. Bunda talabalar auditoriyada o'tilgan darslardagi ishtiropi hisobga olinib baholanadi.</p> <p>A- Amaliy mashg'uloti. Bunda talabalar amaliy mashg'ulotlarni daftarga qayt etadi va og'zaki topshiradi.</p> <p>MT-Mustaqil ta'lif Bunda talabalar mustaqil ta'lif topshiriqlari sifatida berilgan mavzular yuzasidan maket, model, yasaydi yoki slayd taylorlab himoya qilish orqali baholanadi.</p> <p>Talaba oraliq baxolashdan kamida qoniqarli baxo olgan taqdirda yakuniyga ruxsat beriladi.</p> <p>Yakuniy nazoratda talabaga o'tilgan mavzular doirasida test yoki tuzilgan savollar bo'yicha yozgan yozma ish uchun baxo qo'yiladi yakuniydan kamida qoniqarli baxo olingan taqdirda talaba fanni o'zlashtirgan hisoblanadi va 4-semestr 4 kreditga ega bo'ladi.</p> <p>Fanga ajratilgan auditoriya soatining 25 foizini va undan ortiq soatni sababsiz qoldirgan talaba ushbu fandan chetlashtirilib, yakuniy nazoratga kirilmaydi, hamda mazkur fan bo'yicha tegishli kreditlarni o'zlashtirmagan hisoblanadi. va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>
5.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi PF-60-son "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi farmoni Yusupov X.I., A.M.Ilmuradov., A.M.Raximov., R.A.Norov., V.Rasulov., A.T.Ilyosov., B.T.Xushnazarov., I.N.Salimova., O.T.Xushnazarov., K.U.Tashxodjayeva., F.R.Safarov. QURILISH JARAYONLARI TEXNOLOGIYASI darslik I-qisim. Tashkent "Innovatsiya-Ziyo" 2021 Raximov A.M., Yusupov X.I., Xamidov X. Qurilish ishlari texnologiyasi. O'quv qo'llanma.- Toshkent : «Faylasuflar» nashriyoti, 2013. -184 bet. Raximov A.M. Beton va temir-beton ishlari texnologiyasi, O'quv qo'llanma.T.Lesson press, 2022. - 84 bet Raximov A.M. Himoya qoplamlarini hosl qilish texnologiyasi, O'quv qo'llanma.T.Lesson press, 2021. - 98 b. Raximov A.M. Yer ishlari texnologiyasi. O'quv qo'llanma. Tashkent. LESSON PRESS 2023 <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Еришов М.Н., Лапидус А.А., Теличенко В. И. Технологические процессы в